

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-180.03-1268423
Konu : Soru Önergesi

15.08.2023

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 06.07.2023 tarihli ve 7/1318 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:
1- Soru Cevabı (3 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK-1

CEVAPLAR:

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) çatısı altında kadın erkek eşitliğini sağlamaya yönelik bir mekanizmanın oluşturulmasına yönelik çalışmalar 21. Yasama Döneminden itibaren çeşitli kanun teklifleri ve içtüzük değişiklik teklifleri ile gündeme gelmiştir. 2009 yılında hem iktidar partisine hem de muhalefet partilerine mensup milletvekillerince kadın erkek eşitliği alanında çalışacak bir ihtisas komisyonu kurulmasına yönelik farklı teklifler verilmiş; bu teklifler birleştirilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmüştür. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu (KEFEK) kuran 5840 sayılı Kanun 25 Şubat 2009 tarihinde kabul edilmiştir.

Komisyonun misyonu; kadın haklarının korunması ve geliştirilmesini sağlamak, kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik ülkemizde ve uluslararası alandaki gelişmeleri izleyerek bu gelişmeler konusunda TBMM'yi bilgilendirmektir. Komisyonun vizyonu ise kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanmasına ilişkin sorunların gerek yasal düzeyde gerek uygulamada iyileştirilmesini sağlayarak etkili bir parlamenter denetim sağlamaktır.

Komisyon bahsedilen misyonunu, TBMM İçtüzüğü ve Komisyonu kuran 5840 sayılı Kanun'un kendisine verdiği görev ve yetkiler doğrultusunda yerine getirir. Komisyon, Kanun'la kurulmuş olması sayesinde İçtüzük ile kurulan diğer ihtisas komisyonlarından daha fazla yetki ve göreve sahiptir. İçtüzükle kurulan diğer ihtisas komisyonları, sadece TBMM Başkanlığı tarafından kendilerine havale edilen kanun tekliflerini görüşerek karara bağlamakla yükümlüdür. KEFEK ise, diğer ihtisas komisyonları gibi kendisine havale edilen kanun tekliflerini görüşmenin yanı sıra alt komisyonlar kurarak ihtisas alanındaki konularda ayrıntılı raporlar hazırlamakta, bireysel başvuruları inceleyerek kişilerin mağduriyetinin giderilmesine çalışmakta ve ulusal ve uluslararası kuruluşlarla önemli projeler yürütmektedir.

KEFEK'in her yasama yılı sonunda yayımlanan faaliyet raporlarından yazılı soru önergenizde istediğiniz soruların 24. ve 26. Yasama Dönemine ilişkin kısmına ulaşmanız mümkündür. Söz konusu raporlar hem basılı halde hem de KEFEK web sitesinde PDF halinde mevcuttur.

(<https://www.tbmm.gov.tr/ih-tis-as-kom-is-yon-lari/Icerik/ih-tis-as-kom-is-yon-lari-kadin-erkek-firsat-esitligi-belgeler/kadin-erkek-firsat-esitligi-kom-is-yon-lari/f72877d1-b499-037b-e050-007f01005610>)

Cevap 1.- 28. Dönemde (10.07.2023 tarihi itibarıyla) 2 bireysel başvuru yapılmış olup milletvekilleri tarafından başvuru yapılmamıştır.

27. Dönemde komisyonumuza 64 bireysel başvuru yapılmış olup bunlardan 4 tanesi milletvekili tarafından yapılmıştır.

25. Dönemde komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. ve 26 Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarımızdan ulaşabilirsiniz.

Cevap 2.- 24,25,26,27 ve 28. Dönemde KEFEK'e yapılan başlıca bireysel başvuru konuları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır;

- Kamu görevine girişte veya görevde yükselmede cinsiyete dayalı ayrımcılık
- Kadına yönelik şiddet
- Kadına yönelik cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar
- Kadın intiharları ve kadın cinayetleri
- Çocukların cinsel istismarı
- Erken yaşta ve/veya zorla evlilik

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

- İşyerinde psikolojik taciz (mobbing)
- Nafaka mağdurları
- Eşleri cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkum/tutuklu olan kadınların başvuruları
- Cezaevinde mahkumların koşulları
- İşten çıkarılma prosedüründe hak ihlalleri
- Güvenlik ve benzeri gerekçelerle görev yeri değişikliği isteği
- Kadınların özlük hakları

Cevap 3.- 28. Dönemde reddedilen veya başvurucuya olumsuz dönüş yapılan başvuru bulunmamaktadır.

27. Dönemde yasal şartları taşıyan ve komisyonumuza hitaben gönderilen bireysel başvuruların hepsi değerlendirmeye alınarak hem ilgili kamu idareleri ile iletişim kurulmuş hem de başvuru konu ile ilgili bilgilendirilmiştir. Yasal değişiklik gerektiren dilekçelerde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin konularda veya iş talebi içeren bireysel başvurularda Komisyonun yetkili olmadığı hususlarında başvuru sahipleri bilgilendirilmiştir.

26. Dönemde komisyonumuza yapılan başvurulardan 6 tanesi incelenemez bulunarak başvuru bilgileri bilgilendirilmiştir.

25. Dönemde komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. Döneme ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarımızdan ulaşabilirsiniz.

Cevap 4.- 5840 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının e bendi; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek."* şeklindedir.

Buna göre komisyona ulaşan başvurular tarih ve sayı aldıktan sonra yasama uzmanları tarafından incelenmiş; ardından Komisyon Başkanına sunulmuş ve Komisyon Başkanının talimatı doğrultusunda dilekçeler hakkında işlem başlatılmış, ilgili kamu kurumları ile iletişime geçilmiştir. Komisyon üyeleri ve diğer milletvekilleri Komisyona gelen dilekçeleri inceleme hakkına sahiptirler. Uygulamada tüm dilekçeler komisyon toplantılarında ayrı ayrı görüşülmemekle birlikte üyelerin talebi ve komisyon başkanının gündeme alma kararıyla dilekçeler hakkında komisyon toplantısı sırasında da bilgilendirme yapılabilmesi mümkündür.

Cevap 5.- 5840 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının e bendi; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale edilen kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek."* şeklindedir.

Komisyonun tabi olduğu 5840 sayılı Kanun dikkate alındığında, kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar yönünden dilekçeler üzerinde inceleme yapılmakta ve ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Ancak Komisyon olarak dilekçeler üzerine hak ihlali yapıp yapılmadığına dair bir değerlendirme yapma veya hak ihlali kararı verme yetkimiz bulunmamaktadır.

Cevap 6.- 28. Dönemde Temmuz 2023 tarihi itibarıyla komisyonumuza yapılan bireysel başvurular herhangi biri hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmamıştır.

27. Dönemde komisyonumuza yapılan bireysel başvurulardan bir tanesi hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulmuş ve başvuru ile ilgili işlemler halen devam etmektedir.

25. Dönemde komisyona bireysel başvuru yapılmamıştır.

24. ve 26 Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarımızdan ulaşabilirsiniz.

Cevap 7.- 28. Dönemde Temmuz 2023 tarihi itibarıyla komisyonumuzca yerinde inceleme yapılmamıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

27. Dönemde Komisyonumuzca herhangi bir yerinde inceleme yapılmamıştır.

25. Dönemde Komisyonumuzca herhangi bir yerinde inceleme yapılmamıştır.

24. ve 26 Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarımızdan ulaşabilirsiniz.

Cevap 8.- 28 Dönemde Temmuz 2023 itibarıyla alt komisyon kurulmamıştır.

27. Dönemde kurulan alt komisyonlar aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır;

1. Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Gaziantep'teki iyi uygulama örneklerinin yer aldığı okullar ve bilim merkezi ziyaret edilmiştir.

2. İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) ve Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Kadın Sığınmaevi ziyaret edilmiştir.

3. Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Sakarya'da yer alan iyi uygulama örneği teşkil eden kadın kooperatifleri ziyaret edilmiştir.

İstanbul'da kadın sivil toplum kuruluşları ve iş kadınları ile bir araya gelinmiştir.

4. Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılması Alt Komisyonu

Alt Komisyon tarafından Balıkesir'de yer alan iyi uygulama örneği teşkil eden kadın kooperatifleri, Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi Kreşi ziyaret edilmiştir.

İstanbul'da da Dudullu Organize Sanayi Bölgesi kreşi ziyaret edilmiş kadın sivil toplum kuruluşları ve iş kadınları ile bir araya gelinmiştir.

25. Dönemde alt komisyon kurulmamıştır.

24. ve 26 Dönemlere ilişkin bilgilere ise faaliyet raporlarımızdan ulaşabilirsiniz.

Cevap 9.- Komisyonun tabi olduğu 5840 sayılı Kanun dikkate alındığında, kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar yönünden dilekçeler üzerinde inceleme yapılmakta ve ilgili kurumlarla iletişime geçilmektedir. Ancak KEFEK faaliyetleri hakkında hak ihlallerinin önlenmesi ve müdahale yönünden bir etkinlik değerlendirmesi yapılmamış ve ihtiyaç duyulmamıştır.